

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. М.І.ПИРОГОВА

Факультет: стоматологічний
Кафедра: ортопедичної стоматології,
кафедра хірургії з курсом стоматології ФПО
Автор: к.мед.н., доц. ЗВО Людмила БЕЛЯЄВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри ортопедичної стоматології
Доц. ЗВО Едуард БЕЛЯЄВ _____
“ _____ ” _____ 2023 р.

Завідувач курсом стоматології ФПО
Доц. ЗВО Лілія ЧЕПЕЛЬ _____
“ _____ ” _____ 2023 р.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ

Семінарське заняття

Тема: Особливості ортопедичного лікування при частковій або повній відсутності зубів знімними протезами

ВІННИЦЯ-2023 р.

Тривалість заняття: 2 години

Мета: поглиблення знань лікарів-інтернів про особливості планування конструкцій знімних протезів у залежності від топографо-анатомічних умов дефекту зубного ряду. Ознайомлення з сучасними конструкціями знімних протезів та технологіями їх виготовлення.

І . ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Р о з д і л и	Ч а с у х в и л и н а х
		Т В
1	Вступ. - Ознайомлення лікарів-інтернів з темою та метою заняття	5 хв.
2	Викладення основного матеріалу: - Заслуховування доповідей згідно теми за навчальними питаннями. - Розв'язування ситуаційних задач. - Дискусія. - Оцінка доповідей.	70 хв.
3	Висновок: - Підведення підсумку проведеного заняття та відповідь на запитання лікарів-інтернів	15 хв.

ІІ. МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Робочий навчальний план та програма.
2. Календарний план.
3. Методична розробка заняття.
4. Добірка ситуаційних задач.
5. Добірка таблиць, слайдів, відеофільмів.

У разі часткової втрати зубів, коли неможливо відновити цілісність зубних рядів незнімними конструкціями, застосовують знімні зубні протези (часткові пластинкові та бюгельні). Вибір конструкції знімного протеза залежить від розташування та величини дефекту, кількості зубів, що збереглися на щелепах, стану їх твердих тканин і пародонта, ступеня вираженості анатомічної ретенції, стану коміркових відростків коміркової частини, верхньощелепних горбів, стану склепіння твердого піднебіння.

Задачею сучасної ортопедичної стоматології є впровадження технологій і матеріалів у стоматологічну практику, що змогла б забезпечити найбільш повноцінне відновлення цілісності зубних рядів.

Знімні пластинкові протези дуже широко використовуються на практиці. Ці протези відновлюють порушену форму і функцію зубо-щелепного апарата, фонетику, естетику. Але і мають суттєві недоліки, в результаті чого тканини протезного ложа зазнають негативного впливу. В процесі виготовлення часткових знімних протезів лікарем або зубним техніком можуть бути допущені помилки, які зроблять користування протезом складним, або, навіть, неможливим. Тому вивчення можливих помилок і ускладнень при виготовленні і користуванні знімними протезами дозволить знизити їх негативний вплив на тканини порожнини рота і виготовити функціонально ефективні протези на тривалий час користування.

III. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ

1. Класифікація дефектів зубних рядів.
2. Клінічна картина при частковій втраті зубів
3. Конструкція часткового знімного протезу.
4. Види фіксації часткових знімних протезів.
5. Вибір опорних зубів для кламерної фіксації.
6. Клінічні етапи виготовлення часткових знімних протезів. Методи визначення центральної оклюзії.
7. Бюгельні протези, їх конструктивні особливості, складові частини.
8. Які є методи паралелометрії? Їх значення для вивчення діагностичних моделей.
9. Які показання та протипоказання до виготовлення бюгельних протезів?
10. Як проводиться фіксація та стабілізація бюгельних протезів?
11. Які особливості кламерів фірми Нея?
12. У чому суть планування каркаса бюгельного протеза?
13. Анатомо-топографічні особливості будови беззубих щелеп.
14. Класифікація беззубих щелеп.
15. Сучасні технології виготовлення повних знімних протезів.
16. Виготовлення та застосування індивідуальних ложок.
17. Отримання функціонально-присмоктуваючогося відбитку.
18. Проби Гербста.
19. Визначення ЦО, методи визначення.
20. Фіксація протезу.
21. Можливі помилки при визначенні центральної оклюзії та способи їх усунення.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Які принципи лежать в основі фіксації знімних протезів?

1. Фізичні та механічні.
2. Механічні, біомеханічні.
3. Механічні, біомеханічні, фізичні, біофізичні.
4. Біомеханічні, біофізичні.
5. Анатомічні.

2. З якою метою використовуються індивідуальні ложки?

1. Для отримання функціональних відбитків.
2. Для отримання більш точного відображення протезного ложа.
3. Для отримання анатомічних відбитків.
4. Для отримання розвантажувальних відбитків.
5. Для отримання попередніх відбитків.

3. Які з перерахованих є методами визначення міжальвеолярної висоти?

1. Антропометричний та анатомо-фізіологічний.
2. Анатомічний та функціональний.
3. Антропометричний та анатомічний.
4. Антропо-анатомічний та функціональний.
5. Антропометричний.

4. З яких етапів складається перевірка конструкції протезу?

1. Перевірка постановки зубів в артикуляторі; огляд моделей щелеп; перевірка воскового шаблону з зубами в порожнині рота.
2. Перевірка постановки зубів в артикуляторі; огляд моделей щелеп.
3. Огляд моделей щелеп; перевірка воскового шаблону з зубами в порожнині рота.
4. Огляд моделей щелеп;
5. Перевірка воскового шаблону з зубами в порожнині рота.

5. Скільки типів беззубої верхньої щелепи за Шредером?

1. 5
2. 4
3. 3
4. 2
5. 1

6. Скільки типів беззубої нижньої щелепи за Келлером?

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5

7. Скільки типів беззубих щелеп за І.М. Оксманом?

1. 5
2. 4
3. 3
4. 2
5. 1

8. Скільки класів слизової оболонки протезного ложа виділяє Супплі?

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5

9. Хворому, 62 років, потрібно виготовити бюгельний протез на нижню щелепу. Дефект зубного ряду III клас за Кеннеді. Особливість опорних зубів – різко виражений екватор. Який кламер системи Нея потрібно використати:

1. Кламер № 4
2. Кламер № 1
3. Кламер № 3
4. Кламер № 2
5. Кламер № 5.

10. Хворому, 52 років, виготовляється бюгельний протез на нижню щелепу з опорно-утримувальними кламерами. На якій частині поверхні опорного зуба потрібно розташувати плечі кламера Нея I типу:

1. Вище від межової лінії.
2. Нижче від межової лінії.
3. По межовій лінії.

4. По анатомічному екватору зуба.
5. На жувальній поверхні опорних зубів.

11. Хворий, 74 років, звернувся в клініку з метою ортопедичного лікування.

Об'єктивно: відсутні 28, 34, 35, 36, 37, 45, 46, 47 зуби, прикус ортогнатичний, слизова оболонка без патологічних змін. Зуби інтактні з добре вираженим поясом та фісурами.

Яку ортопедичну конструкцію рекомендовано:

1. Бюгельний протез із кламерною фіксацією.
2. Бюгельний протез із телескопічною системою фіксації.
3. Металокерамічні протези.
4. Металопластмасові протези.
5. Частковий пластинковий протез.

12. На клінічному етапі перевірки каркаса бюгельного протеза в ротовій порожнині виявлено нерівномірне відставання його дуги від слизової оболонки твердого піднебіння та коміркового відростка у межах 0,9 мм до контакту. Яким способом можна усунути наявний недолік:

1. Вирівняти каркас шляхом напаявання металу.
2. Наведений недолік не потребує виправлення.
3. Вирівняти каркас за допомогою клямпових щипців.
4. Вирівняти каркас за допомогою повторного розігрівання металу.
5. Виготовити новий каркас бюгельного протеза.

13. Хворий, 46 років, скаржиться на втрату 37, 36, 45, 46, 47 зубів. 35, 38, 44, 48 зуби інтактні, стійкі, межова лінія має типовий напрямок проходження по 35, 44 опорних зубах. Який елемент фіксації необхідно використати на бюгельному протезі:

1. Кламер Джексона.
2. Кламер Роуча.
3. Кламери Аккера.
4. Гнуті кламери.
5. Телескопічну фіксацію.

IV. УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ (апаратура, ілюстративні матеріали)

1. Мультимедійний проектор
2. Презентації та відеофільми.

V. ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Бюгельні протези, основні конструкційні елементи. Показання та протипоказання до застосування.
2. Підготовка порожнини рота до протезування бюгельними протезами, вимоги.
3. Сучасні конструкції бюгельних протезів, показання до застосування.
4. Бюгельне протезування при захворюваннях тканин пародонту.
5. Паралелометрія: способи, апарати.
6. Фіксація бюгельних протезів: конструктивні елементи фіксації, вибір способу фіксації бюгельного протезу в залежності від клінічної картини дефекту.
7. Переваги та недоліки різних конструкцій бюгельних протезів.

8. Помилки та ускладнення при протезуванні бюгельними конструкціями.
9. Сучасні технології виготовлення різних конструкцій бюгельних протезів.
10. Помилки та ускладнення на етапах виготовлення та користування частковими знімними протезами.
11. Помилки та ускладнення на етапах виготовлення та користування повними знімними протезами.
12. Профілактичні заходи щодо помилок та ускладнень, які виникають на етапах виготовлення та користування знімними протезами.
13. Диференційна діагностика ускладнень при користуванні знімними протезами. Додаткові методи обстеження.

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Зубопротезна техніка: підручник / М.М. Рожко, В.П. Неспрядько, І.В. Палійчук та ін.; за ред. М.М. Рожка, В.П. Неспрядька. – 3-є вид., переробл. та допов. – К.: Книга плюс, 2016. – 604 с.
2. КLINEБЕРГ И., ДЖАГЕР Р. Оклюзия и клиническая практика: практическое руководство / перев. с англ.- изд-во Медпресс-информ, 2008. – 200с
3. Маевски Станислав В. Стоматологическая гнатозиология: Нормы окклюзии и функции стоматогнатической системы /Станислав В. Маевски; науч. ред. на рус. яз.: В.Ф. Макеев, М.М. Угрин; пер. с пол. яз.: Оксана Заваринская. – Львов: ГалДент, 2008. – 144 с.
4. Ожоган З.Р. Клініка, діагностика та ортопедичні методи лікування захворювань пародонта: навч. пос. / З.Р. Ожоган, О.І. Бульбук, О.В. Бугерчук; МОЗУ, ІФДМУ. – Івано – Франківськ: ІФДМУ, 2008. – 228 с.
5. Ожоган З.Р. Методи лікування та етапи виготовлення ортопедичних конструкцій: навч. пос. / З.Р. Ожоган, А.Й. Криль, Н.В. Нейко. – Івано – Франківськ: ІВФДМА, 2005.- 116 с.
6. Ортопедична стоматологія: підручник / М.М. Рожко, В.П. Неспрядько, І.В. Палійчук та ін.; за ред. М.М. Рожка, В.П. Неспрядька. – К.: ВСВ «Медицина», 2020. – 720с.
7. Основні технології виготовлення зубних протезів : навч. пос. / Вінниц. НМУ ім. М.І. Пирогова, Укр. мед. академія, Терноп. ДМУ ім. Горбачевського; уклад. Е.В. Беляєв та ін. – Вінниця : Твори, 2019. – 104с.
8. Пропедевтика ортопедичної стоматології: підручник / П.С. Фліс, Г.П. Леоненко, І.А. Шинчуковський; за ред. П.С. Фліса. — К.: ВСВ «Медицина», 2010. — 328 с.
9. Радлинский С.В. Адгезивная техника искусственных коронок зубов или штифтовые зубы без штифта// ДентАрт, 1997. – С. 23-31.
10. Рожко М. М. Ортопедична стоматологія / М.М. Рожко, В.П. Неспрядько. - Вид. 2-ге, виправ., доп.. - К.: Книга плюс, 2008. – 575 с.
11. Стоматологія: підручник: У 2 книгах.-Кн.1:/Рожко М.М., Попович З.Б., Куроєдова В.Д. та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. – К.: ВСВ «Медицина», 2013.- 872с.
12. Шварц А.Д. «Протезирование бюгельными протезами // Новое в стоматологии», М., 2002г.

**VII. ХАРАКТЕР І ОБСЯГ РОБОТИ ІНТЕРНІВ З ДАНОЇ
ТЕМИ ПОЗА РОЗКЛАДОМ ЦИКЛУ:**

Дати затвердження і перегляду методичної розробки	№ протоколу методичного засідання кафедри	Підпис зав. кафедри

Підпис автора: _____